

Formanden (ringer): Ja, der er ikke synderligt at betænke sig paa.

Jens Thomsen: Jeg regner med, at jeg har en Taletid paa en halv Time, og at begge Lovforslagene maa omtales under eet.

Formanden: Det er rigtigt, at jeg har sagt, de maa omtales under eet, men jeg maa gaa ud fra, at naar man har to Ordførere, saa betyder det, at den ene tager sig af det første Lovforslag og den anden af det andet. Og den ærede Taler, der nu har Ordet, indledede med at sige, at han skulde tale om det Lovforslag, der vedrører Smørordningen. Derfor gentager jeg min Henstilling.

Jens Thomsen: Jeg vil dog gerne have Lov til at henlede Opmærksomheden paa, at vi har en ret betydelig Eksport af Ost til England. Osteeksporten er ikke omtalt her i Forslaget, og derfor vil jeg gerne henstille, at man tager dette med.

I øvrigt maa jeg sige, at Udviklingen her i Landet er blevet en saadan, at det er Skatteyderne, der skal bære Erhvervene. Den største naturlige Rigdomskilde, vi har, er den danske Jord, men den kan ikke dyrkes uden Statstilskud. Mange Skatteydere har derfor faaet den Opfattelse, at Landbruget er en Byrde for det danske Samfund, og hvis den Politik, der føres, er rigtig, har disse Skatteydere Ret. Men Konsekvensen maa da være, at Landbruget bliver likvideret, og at den tabgivende Forretning ophæves, og hvis det blev gjort, saa blev det ganske sikkert en dejlig Tid her i Landet! Jeg tror ganske vist, at de Skatteydere, der ser saadan paa det, ser fuldstændig forkert, og derfor vil jeg henstille, at det Lovforslag, vi behandler her, faar saadanne Ændringer, at der virkelig kan blive Løn til Landbruget i Stedet for Understøttelse.

Oluf Pedersen: Lovforslaget er et Forlig mellem Regeringen og de privilegerede Partier og nogle Organisationsledere. Heri vil mange maaske se en Garanti for Kvaliteten. Det gør jeg dog ikke, da jeg ikke er nogen Tilhænger af den korporative Stat. Den Idé, at de, som et Spørgsmaal vedrører, skal være med til at ordne, ikke deres Sag, men et Forhold mellem Særinteresserne og Statskassen, som man regner for at være en Kasse til behagelig Afbenyttelse, er urimelig. Erhvervene bør ordne deres egne Sager, Statskassens eller andres Midler har de ikke Ret til at være med at disponere over, og nægtes kan det ikke, at et Lovforslag altid

alene burde være Udtryk for Ønsket om at øve Retfærdighed. Men paa den Maade, der her er benyttet, faar det let Udseende af at være et Stykke Stemmekøbspolitik, og dette Udseende blegner ikke ved, at der er mange Kontrahenter i Sagen.

Naar man nu ved Behandlingen af dette Lovforslag ser, at Landbrugsraadets Præsidium meddeler, at Lovforslaget er et Resultat af de Hauch'ske Brevkort, altsaa ligefrem fremkommer i Kraft af de Trusler, der her har været udstedt, ja, saa bliver man jo ikke mere glad ved Lovforslaget. Det er et Spørgsmaal, som det kunde være rart at faa klaret, hvorvidt denne Paastand af Landbrugsraadets Præsidium er rigtig.

Vi anser fortsat en saadan Politik for at være farlig. Raadet bør søges, men Afgørelsen maa være Rigsdagens, og det er ikke opmuntrende, naar en Sag er afgjort, inden den kommer her; dermed er Folkestyret efter Grundlovens Idé sat ud af Spillet og Muligheden for et Samarbejde paa Forhaand er udelukket.

Under de givne Forhold er det haabløst at søge Lovforslaget ændret; dets Skæbne var beseglet, inden vi saa det. Men der kommer en Dag efter denne, da vor Tids reaktionære Kræfter, hvor overmægtige de end kan synes at være, vil blive fejtet ud. Vi saa et lille Tilløb til det forleden, da Venstre blev saa glad over det ærede Medlem Hr. Gregersens Tale, at de aftrykte den i Betænkningen, hvor de brød med Stemmekøbs- og Statstilskudspolitikken. Men Forslaget her og den Tilslutning, som Venstre har givet det, viser ogsaa, hvor svært det er; thi i Dag søger Venstre den Kaal, de spyttede i forleden. Man kan ogsaa sige, at Partiet Venstre er gaaet i Sækken, og at de bliver bundet til Tilskudspolitikken, trods de Krag'ske Advarsler.

Inden jeg gaar ind paa selve Lovforslaget, kan det være rimeligt at sige et Par Ord om vort Lands økonomiske Stilling. Ser man paa Stigningen af Eksportpristallet, fra 111 i Februar 1939 til 195 i Februar 1940, over for en Stigning af Eksportpristallet fra 114 til kun 129, saa ser det jo forfærdeligt ud; og den højtærede Statsminister talte da ogsaa om en Nedgang i vore Indtægter paa 500—600 Mill. Kr. eller 15—20 pCt. af Nationalindtægten. Det virkelige Forhold er dog ikke saa slemt, idet Fragten kommer os selv til gode, og det vil sige, at ca. $\frac{3}{4}$ af Stigningen, naar man ogsaa medregner Søfolkens Løn, kommer os selv til gode; herfra skal dog trækkes de desværre saa sørgelige Skibstab.

Det er utvivlsomt, at det danske Sam-